

Mental Foramen Varyasyonlarının Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi ile Değerlendirilmesi

Nazlı Avcı¹, Nilüfer Karaçay²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Mental foramenin anatomik lokasyonunun ve şeklinin bireyler arasında ne kadar farklılık gösterdiğinin konik ışınlı bilgisayarlı tomografi görüntüleriyle değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: 2021-2023 yılları arasında Bezmialem Vakıf Üniversitesi Hastanesi Ağız Diş ve Çene Radyolojisi bölümünde çekilmiş olan alt çeneye ait dental volümetrik tomografiler retrospektif olarak taranarak incelenmiştir. Alt çenesinde patoloji bulunan ve tomografilerinde hareket artefaktı olan hastaların görüntüleri çalışmaya dahil edilmemiştir. Tomografi görüntüleri Promax 3D-Mid (Planmeca, Finlandiya) cihazı ile 0,25 – 0,40mm voksel boyutunda çekilmiştir. Mental foramenin radyolojik değerlendirilmesi üç tipe ayrılmıştır. Ayrıca mental foramenin lokasyonunun dişlere göre konumu, cinsiyet ve çenelerin iki yarısı arasında karşılaştırmalar ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Bulgular: 231 kadın ve 169 erkek hastadan oluşan 400 hastanın 800 yarım çenesi değerlendirilmiştir. Sol yarım çenede 131 kadın ve 93 erkek hastada tip 1, 68 kadın ve 52 erkek hastada tip 2, 32 kadın ve 24 erkek hastada tip 3 mental foramen görülmüştür. Cinsiyet ile sağ ve sol mental foramen lokasyonları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Sol mental foramen çoğunlukla (%51,3) ikinci premolar hizasında tespit edilmiştir. Sağ yarım çenede 147 kadın ve 103 erkek hastada tip 1, 60 kadın ve 44 erkek hastada tip 2, 24 kadın ve 22 erkek hastada tip 3 mental foramen görülmüştür. Sağ mental foramen çoğunlukla (%45,1) birinci ve ikinci premolarlar arasında tespit edilmiştir. Sağ ve sol mental foramen hizalarının mükemmel bir simetri içinde olmadığı bulunmuştur ($p<0.001$). Aynı şekilde sağ ve sol mental foramen şekillerinin de birbirleriyle düşük-orta düzeyde uyduğu ancak mükemmel bir simetride olmadıkları tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Sonuç: Mental foramenin anatomik varyasyonu ve lokasyonu cinsiyetler ve yarım çeneler arasında farklılık göstermektedir. Mental foramenin değerlendirilmesinde konik ışınlı bilgisayarlı tomografilerin kullanılması teşhis ve tedavi açısından gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Mental foramen, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi, anatomik varyasyon